

2023-03-17

Samråd kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden

Ekonomi

Hur ser nämndens bokslut ut för 2022? Har det framkommit något i bokslutsarbetet som det kan vara bra för kommunstyrelsen att känna till? Hur ser ekonomiarbetet för 2023 ut?

Intern kontroll

Har det kommit fram något i nämndens interna kontroll som kommunstyrelsen bör ha kännedom om?

Information ifrån nämnden

Väsentliga frågor som nämnden vill diskutera med kommunstyrelsen eller som kan vara bra för kommunstyrelsen att känna till

1. Ekonomi

Bokslut

Driftbudget

Skattefinansierad verksamhet

Samhällsbyggnadsnämnden påverkades 2022 i hög grad av omvärldsläget främst i form av ökade kostnader för energi, livsmedel samt drivmedel och flera prisjusteringar gjordes under året. Samhällsbyggnadsnämndens driftbudget för 2022 uppgick till 23 698 tkr. De skattefinansierade verksamheterna visade en negativ avvikelse på 1 821 tkr för 2022 vilket främst beror på ökade kostnader för el samt kostnader för vinterväghållning då flertalet uttryckningar fick göras under slutet av året.

Taxefinansierad verksamhet

VA-verksamhetens balanserade resultat från tidigare år uppgår till – 839 tkr. Utfallet för året visar att verksamheten har ökat sitt underskott med 1 315 tkr vilket innebär ett negativt balanserat resultat på 2 154 tkr. Högre el- och drivmedelskostnader samt ett antal större vattenläckor har gjort att verksamheten inte har hämtat hem mer av underskottet.

Avfallshanteringens balanserade resultat från tidigare år uppgår till – 5 070 tkr. Utfallet för avfallshanteringens visar att verksamheten har hämtat hem 1 234 tkr av tidigare underskott. Detta innebär ett negativt resultat på 3 836 tkr som förs över till nästa år.

Investeringsbudget

Skattefinansierad verksamhet

Helårsbudgeten för investeringarna uppgick till 13 819 tkr inklusive ombudgetering på 4 169 tkr samt tilläggsbudget på 1 450 tkr.

Samhällsbyggnadsnämnden visar vid bokslutet en positiv avvikelse på 6 065 tkr. Den positiva avvikelsen mot budget utgörs till stor del av beläggningsarbete som har utförts i mindre omfattning mot bakgrund av kraftigt höjda priser på grund av världsläget.

Taxefinansierad verksamhet

Helårsbudgeten för investeringarna inom VA-verksamheten uppgår till 9 100 tkr. Utfallet uppgår till 9 803 tkr vilket innebär en negativ avvikelse om 703 tkr. Avvikelsen beror främst på ökade kostnader avseende projekt VA enligt SBN:s prioritering vilket framförallt beror på att åtgärderna på Landerydsvägen avseende cirka 400 m vattenledning och utbyte av serviser har blivit högre än beräknat. Den största delen av ökningen beror på att den lösning med provisoriskt vatten under byggtiden som entreprenören räknat på utgick från att de berörda fastigheterna fick hämta sitt vatten från dricksvattentankar under tiden som ledningen relinades. Eftersom detta inte bedömdes vara en acceptabel lösning beslutades istället att lägga en ny vattenledning och använda befintlig vattenledning under byggtiden.

Ekonomiarbete inför 2023

Samhällsbyggnadsnämnden har presenterat Analys av nuläge och omvärld i REP-processen 2023-26 och där identifierat utmaningar och förbättringar som nämnden vill och behöver arbeta med.

2. Intern kontroll

Planen innehåller sex olika kontrollmoment. Samtliga kontrollmoment har följts upp i samband med årsbokslutet.

Entreprenadinköp – fungerar

Kontrollen av fem entreprenadavtal med hög ekonomiskt värde påvisar att samtliga inköp gjorts enligt gällande regelverk. Rutin för godkännande och dokumentation av begäran om indexreglering har införts under året, vilket innebär att begäran om index granskas och godkänns av ekonomienheten och därefter dokumenteras hos upphandlingsenheten. Upphandlingsplan finns och revideras löpande.

Upphandling – fungerar men behöver utvecklas

Stickprov visar att fem av tio inköp sker i enlighet med kommunens ramavtal. Rutin för dokumentation av beställningar finns och har delvis implementerats i verksamheten. Ett arbete fortlöper för att få hela organisationen att arbeta i enlighet med rutinen.

Arrendeavtal – fungerar men behöver utvecklas

Stickprov visar att fyra av tio avtal är gamla och debiteras inte enligt gällande taxa. Under året 2022 påbörjades arbetet med att säga upp gamla avtal för att kunna teckna nya avtal utefter gällande taxa. Detta arbete är ännu inte helt slutfört och kommer därför fortgå även under år 2023.

Jäv – fungerar

Genomförda stickprov visar att inga jäviga bedömningar har tagits.

Planavgift – ej granskad

Inga ärenden gällande debitering av planavgift har inkommit under 2022. Kontrollmoment kvarstår under 2023.

Grundvatten – har brister och behöver ses över

Grundvattennivån i de kommunala vattentäkterna skall kontrolleras regelbundet genom avläsning en gång per månad. På grund av ansträngd personalsituation har avläsningarna under 2022 endast skett i februari och april månad. De två avläsningarna som gjorts 2022 påvisade en stabil nivå och det har inte funnits risk för brist på grundvatten i de kommunala grundvattentäkterna

3. Information och frågor från nämnden

Fastighetsnära insamling och val av insamlingssystem

Kommunerna tar över ansvaret för att samla in förpackningsavfall från hushåll och samlokaliserade verksamheter den 1 januari 2024. Från 2027 ska kommunerna tillhandahålla fastighetsnära insamling (FNI) för pappers-, plast-, glas och metallförpackningar samt lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande förpackningar. FTI (Förpackningsinsamlingen) ansvarar idag för återvinningsstationerna men kommer från och med den 1 januari 2024 att upphöra med sin insamling. Ett alternativ är att kommunen fortsätter att samla in förpackningar genom återvinningsstationer tills FNI är fullt utbyggd och eventuellt även därefter för vissa typer av förpackningar.

Nuvarande avtal för insamling av hushållsavfall går ut den 31 december 2025. Ny upphandling måste starta i god tid men dessförinnan måste kommunen ha beslutat vilket insamlingssystem man ska ha i framtiden och när nu beslut om fastighetsnära insamling är klart vet kommunen förutsättningarna. I producentansvaret ligger att producenterna ska stå för kostnaderna för en effektiv insamling och behandling av förpackningsavfallet. I och med att kommunerna nu ges ansvar för insamlingen av hushållens förpackningsavfall, samt för insamling på torg, i parker och på andra populära platser utomhus, regleras också att kommunerna ska få ersättning för sitt insamlingsarbete.

Gatubelysning

Årets rondering och de utökade kontroller av kommunens belysningsnät som skett i år har visat att nätet är i betydligt sämre skick än vad man haft kännedom om tidigare. Samhällsbyggnadsnämnden avser att lyfta ett förstärkt projekt med att byta ut farliga stolpar och ledningar. Fokus är säkerhet, energibesparing och ett generellt lyft av statusen på belysningsnätet.

Grönytor

För att få kostnaden för grönytor i paritet med budgeten behövs en plan för att förvandla en betydande mängd kortklippt gräs till andra attraktiva grönytor, inte minst för att främja fler pollinatörer på våra grönytor. Vissa ytor behöver ha en ökad skötsel som till exempel vid infarterna till tätorterna men det kan inte utföras om inte andra ytor prioriteras ner eller får en annan skötselmetod.

Kommunen har under 2023 beviljats bidrag till ett naturvårdsprojekt med arbetsnamnet ”Ängsmark i Hylte kommuns tätorter”. Syftet med projektet är att ställa om ytor (0,5-1 hektar) som idag klipps traditionellt till ängsmark. Det finns möjlighet att söka ytterligare bidrag för 2024 och 2025 för en större omställning.

Samhällsbyggnadsnämnden har gett gata- och parkenheten i uppdrag att:

- Inventera och dokumentera gräsytor som idag klipps traditionellt.
- Upprätta ett förslag till prioriteringsordning klippning av gräs.
- Utveckla ett antal försöksytor under 2023 där gräsytor ställs om till ängsmark och/eller högväxande gräs.

Uppdraget ska redovisas till nämnden den 26 april 2023 med förslag till hur driften av grönytor kan säkerställas inom befintlig ekonomisk ram.

Miljötillsyn

Tillsynen är en del i strävan att uppnå Sveriges nationella miljö kvalitetsmål och de folkhälsopolitiska målen. För att möjliggöra en god och korrekt myndighetsutövning har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen ansvar för att se till att samhällsbyggnads- och tillsynsnämnden har tillräckliga resurser för att systematiskt kunna genomföra sitt uppdrag.

Årets behovsutredning visar på ett totalt resursbehov för år 2023 på cirka 6,4 årsarbetare – idag finns budget för 5,5 årsarbetare vilket innebär att nämnden prioriterar bort cirka 900 timmar under år 2023.

Kompetensförsörjning

Mycket svårt rekryteringsläge i första hand ingenjörer, tekniker m.fl. vilket ger konsekvenser för bl.a. genomförande av investeringar, utbyggnadsprojekt m.m.